

3. (अ) पाली साहित्यातील 'महासति पट्ठान सुत्ताचे' महत्त्व विशद करा. 15

किंवा

चरिया पिटकातील दानपारमिता विषयी विस्तृत लिहा.

- (ब) 'धेरीगाथा' या ग्रंथाचे महत्त्व सांगून 'महाप्रजापती गौतमी' धेरीचे वर्णन करा. 10

किंवा

जरा सुत्ताचे महत्त्व विशद करा.

4. (अ) 'चरिया पिटक' ग्रंथाविषयी माहिती लिहा. 10

किंवा

'सुत्तनिपात' या ग्रंथाचे महत्त्व लिहा.

- (ब) टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :— 15

- (1) कायानुपरसना
- (2) विपश्यना
- (3) जातक
- (4) वेदनानुपरसना
- (5) आर्य आष्टांगिक मार्ग
- (6) चार आर्य सत्य।

5. राजोपाद जातकाचे महत्त्व सांगा. 10

किंवा

उच्छंग जातकाविषयी विस्तृत माहिती लिहा।

AQ-88

B.A. (Part—III) Examination
PALI AND PRAKRIT (Compulsory)
(Modern Indian Language)

Time—Three Hours]

[Maximum Marks—100

N.B. :— Write answers in the medium offered.

सूचना :— स्वीकृत माध्यमातून उत्तरे लिहा.

1. Translate any **TWO** of the following :— 20

खालीलपैकी कोणत्याही दोनचे ससंदर्भ भाषांतर करा :—

- (अ) कथं च पन, भिक्खवे, वेदनासु वेदनानुपस्सी विहरति ?
इध, भिक्खवे, भिक्खू सुखं वा वेदनं वेदयमानो सुखं वेदनं वेदयामि ति पजानाति, दुक्खं वा वेदनं वेदयमानो दुक्खं वेदयामि ति पजानाति दुक्खं मसुखं वा वेदनं वेदयमानो अदुक्खमसुखं वेदनं वेदयामी ति पजानति, सामिस वा सुखं वेदनं वेदयमानो सामिसं' सुखं वेदनं वेदयामी ति। पजानाति निरामिसं वा सुख वेदनं वेदयमानो निरामिसं सुखं वेदनं वेदयामी ति पजानाति सामिसं वा दुक्खं वेदनं वेदयमानो सानिसं दुक्खं वेदनं वेदयामी ति पजानाति।

(ब) “कथं च पन, भिक्खवे, भिक्खु चित्ते चित्तानुपस्सी विहरति ? इध, भिक्खवे, भिक्खु सरागं वा चित्तं सरागं चित्तं ति पजानाति, वीतरागं वा चित्तं वीतरागं चित्तं ति पजानाति, सदोसं वा चित्तं” सदोसं चित्तं ति पजानाति, वीतदोसं वा चित्तं वीतदोसं चित्तं ति पजानाति, समोहं वा चित्तं समोहं चित्तं ति पजानाति, वीतमोहं वा चित्तं वीतमोहं चित्तं ति पजानाति, सङ्खितं वा चित्तं सङ्खितं चित्तं ति पजानाति, विक्खितं वा चित्तं विक्खितं चित्तं ति पजानाति, महग्गतं वा चित्तं महग्गतं चित्तं ति पजानाति, अमहग्गतं वा चित्तं अमहग्गतं चित्तं ति पजानाति, सउत्तरं वा चित्तं सउत्तरं चित्तं ति पजानाति, अनुत्तरं वा चित्तं अनुत्तरं वा चित्तं सउत्तरं चित्तं ति पजानाति, अनुत्तरं वा चित्तं अनुत्तरं चित्तं ति पजानाति, समाहितं वा चित्तं पजानाति, असमाहितं वा चित्तं असमाहितं चित्तं ति पजानाति, विमुत्तं वा चित्तं विमुत्तं चित्तं ति पजानाति, अविमुत्तं वा चित्तं ति पजानाति।

(क) ‘कथं’ च पनं, भिक्खवे, भिक्खू धम्मेषू धम्मनुपस्सी पञ्चसु नीवरणेषु। कथं च पन, भिक्खवे भिक्खू धम्मेषु धम्मनुपस्सी विहरति पञ्चसु नीवरणेषु।

इध, भिक्खवे, भिक्खू सन्तं वा अज्झतं कामच्छन्दं अत्थि मे अज्झतं कामच्छन्दो ति पजानाति, असन्तं वा अज्झतं कामच्छन्दं नत्थि मे अज्झतं कामच्छन्दो ति पजानाति यथा च पहीनस्स कामच्छन्दस्स आयति अनुप्पादो होति तं च पजानाति।

2. (अ) खालीलपैकी कोणत्याही दोनचे भाषांतर करा :— 10

- (1) कथे च सत्त-सहरसे चतुरो च असङ्खेय्यो।
एत्थन्तरे यं चरितं सब्बं तं बोधिपाचनं।
- (2) पुनापरं यदा होमि इन्दपत्ते पुरुत्तमे।
राजा धनञ्जयो नाम कुसाने दसहुपागतो।।
- (3) अरिदुसन्नुये नगरे सिवि नामासि खत्तियो।
निसज्ज पासादवरे पवं चिन्तेसहं तदा।।
- (4) पुनापरं यदा होमि ब्राह्मणो सङ्खसङ्खयो।
महासमुददं तरितुकामो उपगच्छामि पट्ठानं।।

(ब) खालीलपैकी कोणत्याही दोहों चे भाषांतर करा :— 10

- (1) बुद्ध वीर नमो त्याधु, सब्बसत्तानमुत्तम।
यो मं दुक्खा पमोचेसि अग्नं च बहुकं जनं।।
- (2) अप्पं वत्त जीवितं इदं। ओरं वस्ससतापि मिरयति।
यो चेपि अतिच्य जीवति।
अथ खो सो जखसा पि मिय्यति।
- (3) पुनापरं यदा होमि मिथिलायं पुरुत्तमे।
निमि नाम महाराजा पण्डितो कुसलत्थिको।।
- (4) पुनापरं यदा होमि भूरिदत्तो मर्हिद्धेको।
विरूपक्खेन महारज्जा देवलोकमगच्छ।।